

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Hunyady(fő)utca 10. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Kérünk egy kis humanizmust.

Nagybecskerek, április 28.

(X) Ha azt a lázas tevékenységet szemléljük, melyet néhány hónap óta a becskereki képviselő-testület zöld asztalánál kifejtenek, mindig az a rossz diák jut eszünkbe, ki a vizsga előtti éjjel helyre akarja pótolni az egész évben mulasztottakat, sem nem eszik, sem nem alszik, mindig csak tanul, tanul, s mikor azután reggel a tanár szigorú arcza előtt áll, akkor belátja, hogy kár volt annyit markolni, mert keveset fogott, hogy ép azt pótolta, mire legkevesebb szüksége volt s azt hanyagolta el mi leginkább kellett volna.

Nagyot haladt az utolsó évben Nagybecskerek városa. Panaszokdaktak a rossz közeget miatt — felvettünk egy 165,000 frtnyi kölcsönt és lesz közegetünk. Lehetne itt arról is vitatkozni, hogy nem-e célszerűbb lett volna ennyi pénzért egy kis modern aszfaltot beszerezni, de hát hagyjuk ezt egyelőre.

Nem volt egészséges ivó vizünk. A képviselőtestület két artézi kutat is furatott. Igaz, hogy vizünk még mindig nincs, de bizunk benne, hogy jó az isten, majd csak ad.

Drága pénzen palotát emeltünk a régi cs. és kir. hadsereg kaszárnyája helyébe.

65 ezer forintot költünk a honvédlaktanya kibővítésére.

Megigértük a közoktatásügyi miniszternek, hogy épületet és berendezést adunk, ha ő tanárt ad egy teljes polgári iskolához.

Ugyszólván elhatározott dolog, hogy Nagybecskereken fog felállítani egy óvónőképző intézetet is.

A vashidak felépítése pedig csak idő kérdése.

Mindezek kétségkívül a rohamos haladás jelei, s ezen mit sem változtat, s az intéző körök érdeméből mit sem von le az a kevésbé örvendetes körülmény, hogy az ezen reformok keresztülviteléhez szükséges kölcsönök kontrahálása nehéz terheket ró a város közönségének vállaira.

Távol állunk attól, hogy bárkinek is szemrehányást tegyünk azért, mert igyekezett a multban mulasztottakat pótolni. De már ahhoz van szavunk, hogy akkor, mikor egyes ujitásokra és új alkotásokra százazereket tudunk költeni, elhanyagolunk olyan dolgokat, melyekről gondoskodni első és legfőbb kötelességünk volna.

A hétfői közgyűlés oly könnyen és röviden siklott át egy tárgyon, mely pedig elég alkalmas arra, hogy egy igazi humanizmustól áthatott embernek arczába szöktesse a vért. Oly röviden bántak el vele, mint mikor egy elhalt irnok halotti negyedének kiutalványozásáról van szó, vagy még rövidebben. Pedig lehetett volna ennél

a tárgynál akár egy félóráig is időzni.

Arról van szó, hogy a főispán figyelmezteti a polgármestert és komolyan felhívja, hogy tegye meg a szükséges rendőri intézkedéseket a muzslyai telepen, mert a halálozások és megbetegedések megdöbbentő százalékot tüntetnek fel. Az alispán pedig egy másik átiratában (melyet a közgyűlésen fel sem olvastak) afeletti elégedetlenségének ad kifejezést, hogy a városi orvosok akkor sem mentek el a muzslyai betegekhez ha hitták őket, okul adván elfoglaltságukat vagy a rossz utat. Nos hát mi mindakettőt elhisszük. Tudjuk, hogy a városi orvosok teljesen el vannak foglalva itteni teendőjükkel s hogy az ut, mely a telephez vezet, botrányosan rossz. De ez mind nem lehet ok arra nézve, hogy minden a régiben maradjon. A felső muzslyai telepen tavaly meghalt 128, az idén pedig 108 házban 24 beteg van.

Ily állapotokat nem lehet nyugodtan nézni a XIX. század utolsó tizedében, ezen segíteni kell, még akkor is ha a nagy reformmunkák, melyekbe bele fogtunk, egy kis halasztást szenvednek is.

Évről-évre konstatáljuk, hogy megdöbbentő az itteni gyermekhalandóság százaléka. Tavaly 374 gyermek halt meg 7 éven alul, 357 7 éven felül. Pedig alig voltunk 21 ezernél többen.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Irma grófnő.

— Irta: Daudet Alfonz. —

„D'Athis Charles írónak van szerencséje. Önt értesíteni fia születéséről, a ki Robert névre fog kereszteltetni. — Az újszülött jól van.”

Tíz éve körülbelül, hogy Páris összes író és művészközönsége ezen finom és sima papírra nyomtatott, Athis-Mons grófok címerével ellátott tudósítást vette. D'Athis-Charles családjának utolsó sarja volt s fiatal kora daczára már szép költő-névre tón szert.

— Az újszülött jól van.

És az anya? Oh, az természetes — róla hallgatott a tudósítás. Hisz az egész világ ismerte a történetet. Egy Seine-et-Oise departementbeli vadászó leánya volt, Sallé Irma néven mint modell ismerték s arczépe látható volt minden kiállításon, a mint ő minden festő-műteremben otthonos volt. Arcza sajtászerű szép, a mindennapinak és kedvesnek egy vegyülékét nyújtá — egy libapásztor-nő görög arczvonásokkal; alacsony homloka, kissé duzzadt ajkai különöseknek látszottak gyönyörű-szép formált arczához, melynek kissé sötét színe világos hajának oly szint kölcsönöztek, hogy aranyárga selyemhez hasonlított. E bájos képet gyönyörű zöldbe játszó szemek

egészítették ki, melyeket sűrű fekete szemöldökpár körülvett.

D'Athis egy szép éjjelen az opera bálján volt vele, ott vacsorázott vele — s e vacsorát két éven keresztül ismételtette. S noha Irma egészen a költő házában élt, noha mindenben, a mit csak tett vagy gondolt, legbizalmasabban részt vett, mégis eléggé világos volt ama tudósítás irányából, hogy milyen állást foglalt ő el a házban. Ez „ideiglenes háztartás”-ban a nő tényleg csak a gazdasszony szerepét vitte, a ki az arisztokrata költő háztartását oly gondosan látta el, hogy az egyaránt emlékeztetett a falusi és a nagyvárosi hölgyre. Irma mindenesetre lépten-nyomon elárulta abbéli törekvését, hogy nélkülözhetlenné tegye magát. Nem elég művelt és nagyon is együgyű lévén ahhoz képest, hogy megértse d'Athis nagy tehetségét, akinek költeményei tartalmilag oly kiválóak s formailag oly tökéletesek voltak, hogy őt a francia Tennyson-á avaták, mégis el tudta érni, hogy egészen beleélje magát az ő eszméi- és gondolatvilágába; azonkívül megmaradt volt ő nála, aki teljesen alacsony származású volt, azon tisztelet, melylyel a paraszt földes ura iránt, a szolgálga gazdája iránt szokott viseltetni. A gyermek születése mitsem változtatott a házban elfoglalt minden befolyástól ment állásán.

Amins d'Athis Mons özvegy grófné, a költő anyja, egy igen finom és előkelő hölgy, meghallotta, hogy unokája született,

egy picziny, csinos vicomte, akit atyja a törvény teljes értelmében törvényesnek ismert el, forró vágyat érzett, hogy a kicsikét láthassa és csókolhassa. Hisz elég kényes és keserű dolog volt Mária Amália királynő egykori felolvasónőjére nézve az a tudat, hogy a híres név örököse oly anyától származik; de ha rá gondolt, hogy a születési tudósítás miképp volt szerkesztve, azt hitette el magával az agg hölgy, hogy elfelejti, hogy ama nő létezik. Ha eljött, hogy a csecsemőt megnézze, elég ovatossággal mindig oly napokat választott, a melyekről biztos volt, hogy senki mást sem talál a házban s ilyenkor aztán csodálta és csókolta a kicsikét, szíve örömevé, imádotyjává és a nagymamácska kedvenczvé tette a kicsit — s amint rendesen történni szokott, ő is azt mondta, hogy csak azért szeretne még néhány évet élni, hogy lássa miképp nő nagyra a piczi.

Midőn idővel a kis comte nagyobb lett s ugyanazon termekben lakott, melyekben atyja és anyja, új módját ejtették annak, hogy az öreg grófné ne legyen kénytelen kedvencz látogatásait abbahagyni: amint ugyanis a nagymama csöngött, Irma csendesen észrevétlenül visszahúzódott a lakosztályból; néha-napján pedig a gyermeket vezették el a nagyanyjához. Ily módon mindkét anya által elkényeztetve, egyaránt szeretett mindkettőt s csak azon csodálkozott néha, ha úgy tünt föl előtte, mintha a két

Meddig fog ez így menni? Mikor jön el az egészségügyi bizottság országára? Mikor halljuk már: mivel lehet e tarthatatlan állapotot segíteni? Mikor lengi át a városi tanácsot az igazi modern szellem? mely nem csak a fogható eredményt tekinti annak, hanem érzékkel bír aziránt is, hogy a reábizott emberek testi és lelki ép-ségéről gondoskodni egyaránt szent kötelessége.

Hiába alkotunk, hiába reformálunk, ha szemünk előtt gondatlanságunk folytán pusztul a legdrágább anyag, Isten hasonmása — az ember.

Francia hang az elkeresztelésekről. Az elkeresztelési kérdés megoldásáról, most érdekes közlést tesz a párisi „Temps”, mely hasonló politikai kérdésekben szintén jól értesültség hírében áll:

„Magyarország hercegprimása — így ír a francia lap, — msgr. Vaszary Rómából visszatért. Mielőtt esztergomi székhelyére tovább utazott volna, egy napig Bécsben tartózkodott. A hercegprimást az uralkodó kihallgatáson fogadta, mely alkalommal jelentést tett küldetéséről. Tudvalevőleg arról volt szó, hogy a szentszékek egyetértés jöjjön létre a vegyes házasságból született gyermekek keresztelésére nézve, a mely kérdés a korábbi primás alatt a magyar állam és klérus között súlyos ellentétekre vezetett. Msgr. Vaszary XIII. Leonál igen békülékeny hangulatra talált; a pápa megkímélni óhajtja a kormány és a császárkirályt, a kit nagyra becsül, a kellemetlenségektől. Mindamellett a primás nem hozta meg a végleges megoldást. A pápa a magyar kormány formaszorú javaslatát várja. De mostantól kezdve a pápa helyteleníti a magyar alsó papság nagy részének szinte forradalmi magatartását, mely minden engedelmességet megtagad a kultuszminiszter rendeleteivel szemben és mely visszaél a szószékkel, a népet a polgári hatalom ellen izgatván. Msgr. Vaszary felhatalmaztatott, hogy még fegyelmi rendszabályok által is küzdjön a klérus bizonyos részének e törekvése ellen. A kultuszminiszter a maga részéről megígérte, hogy

minden vexatorius rendszabálytól tartózkodni fog. Az uralkodótól a primás Galimberti nunciushoz ment, a kivel hosszabb ideig értekezett.”

Betegsegélyző pénztár kereskedelmi alkalmazottak számára.

Tudvalevő dolog, hogy f. é. április 1-én az új betegsegélyző törvény már is életbe lépett.

E törvény értelmében minden magánbetegsegélyző egyletnek megváltoztatott alapszabályait legkésőbb f. é. június 30-áig az illető hatóság rendelkezésére kell állítania, ellenben például az itteni kereskedelmi alkalmazottaknak az állam által felállított betegsegélyző pénztár tagjának kell lenniök.

Elismert jelleggel bíró betegsegélyző pénztár jogaival csak oly magán-egyletek ruházhatnák fel, melyek legalább 200 tagnak hozzájárulását képesek kimutatni. Ez pedig Becskereken lehetséges, ha a kereskedői világ saját érdekében hozzájárulásával az eszmét támogatná. Mivel kezdetben már tetemes tartalékalap állana a betegs. pénztár rendelkezésére és egy magán-pénztár jóval olcsóbban volna képes működni, igen sajnálnók, ha kereskedőink a május 8-ikára, vasárnap, délután 3 órára a „Korona-szálloda” nagytermébe összehívott értekezlet iránt nem a legnagyobb érdeklődéssel viseltetnének.

Együttal szükségesnek tartjuk az érdekelteket már előre a következőkről értesíteni, és pedig:

A „Nagybecskereki kereskedő ifjak egylete” mint önképző egylet az alapítandó „Nagybecskereki kereskedők betegsegélyző pénztárától” hivatva lesz elkülönítve működni, mert a kereskedelemügyi miniszter ur egy rendelete ezt határozottan így kívánja.

Mindkét egylet érdekében azonban az értekezletnek következő indítvány fog határozathozatal végett előterjesztetni, és pedig: „feltéve a „Nagybecskereki kereskedő ifjak egylete” közgyűlésének beleegyezése, a mai, önálló kereskedőkből és alkalmazottakból álló értekezlet, mely értekezlet tekintet nélkül arra hivatott össze, vajjon a résztvevők, tagjai-e a fenti egyletnek vagy sem, szívesen veszi azon ajánlatot, mely szerint a „Nagybecskereki kereskedő ifjak egylete” addig, a meddig helyiséggel rendelkezik, mely után bér nem fizetendő, ez

utóbbi, beleértve a fűtést és világítást is, az alapítandó betegsegélyző pénztár díjtalan használatára bocsájtja.

Másrészt pedig az értekezlet tagjai hozzájárulni fognak egy később a betegsegélyző pénztár közgyűlésében teendő indítványhoz, mely szerint a betegsegélyző pénztár, azon esetben, ha a „Nagybecskereki kereskedő ifjak egylete” kénytelen volna helyiségeért bért fizetni, a bérösszeg, világítási és fűtési költségek egyharmadát viselni kötelezve lesz.”

Azonkívül megismertetjük az értekezlet tagjait az alapszabály-tervezetben előforduló alább felsorolt legfontosabb paragrafusaiival, és pedig:

2. §. A pénztár tagjai.

A „nagybecskereki kereskedők betegsegélyző pénztár” tagjai nemre, korra, honpolgárságra való tekintet nélkül mindazon kereskedelmi alkalmazottak lehetnek, kik a város 10 kerülete egyikében székelő kereskedőnél vagy részvénytársaságnál mint tisztviselő, könyvvezető, pénztáros, levelező, kereskedősegédek stb. állandó évi vagy havi fizetéssel, vagy ugyanazoknál mint gyakornokok és tanoncok — fizetés nélkül — alkalmazva vannak, és kik kötelesek a törvény értelmében a biztosításra.

Önként beléphetnek a mennyiben a város 10 kerülete egyikében tartózkodnak:

1. mindazon kereskedelmi alkalmazottak, kiknek évi fizetése 1200 forintnál magasabb;

2. Önálló kereskedők;

3. A biztosításra kötelezettek, valamint az önként belépett tagok velük egy háztartásban élő családtagjai.

Mindazok, kik a kereskedelmi pályát nem tekintik élethivatásuknak, a pénztárba fel nem vehetők.

9. §. A járulékokról.

Az alább megállapított havi járulékok a biztosításra kötelezettek után kétharmad részben az alkalmazottakat és egyharmad részben a munkaadót terhelik; köteles a munkaadó az egész járulékot havonként utólag befizetni, jogában áll azonban, a járuléknak az alkalmazottat terhelő kétharmad részét akár havonként, akár hetenként annak fizetéséből levonni.

Tanonczok és gyakornokok járulékait a munkaadó egészen sajátjából viseli — a mennyiben e tekintetben a szülővel, vagy gyámmal kötött szerződés másként

nő mindegyike igényt tartana a kedveskedés jogára. D'Athis-t azalatt nagyon igénybe vették dolgozatai. Költői hírneve nőttönött, ő a maga részéről egész gondtalan volt, megelégedett azzal, hogy kis Róbertjét imádhatta, istenithette s mindenkinek elmondhatta, amint egészen azon hiszemből élt is, hogy a kicsike egyedül az övé s csak rajta csüng. Ez illúzió nem nagyon sokáig tartott.

— Szeretnélek végre nőnek látni — szölt hozzá egy szép napon az anyja.

— Igen — de a gyermek?

— Attól nyugodt lehetsz. Ismerek egy fiatal, szegény bár, de előkelő családból való leányt, aki téged nagyra becsül. Elrendeztem a dolgot úgy, hogy Róberttel megismerkedjék s most már a legjobb barátok. Házasságtok első évében különben is magamhoz veszem a kedves kicsikét s majd meglátjuk, hogy ezentul mitevők legyünk.

— És az a — az a leány? hebegé z zavarba jött költő. Ez volt tudniillik az első eset, hogy anyjával Irmáról beszélt.

— Nos! — mondá vállát vonva és mosolyogva a grófné; csinos hozományt adunk neki s biztosra veszem, hogy csakhamar talál ő is valakit, aki elveszi. A párisi nyárspolgár nem oly válogató.

D'Athis, aki sohasem szerette kedvesét bolondulásig, még az este elmondá a tervet s mint máskor, most is alázatos, mindenbe egyezőnek találta. Midőn azonban másnap egy látogatásról haza jött, az anyja gyermekével együtt eltűnt volt. Mi-

után sokáig hiába keresték mindkettőt, végre megtalálták őket Irma atyjánál, egy a Rambouillet-i erdő szélén fekvő csunya, régi, alacsony és dűledező kunyhóban; s midőn a költő oda érkezett, fiát, a bársony és csipkébe öltözött kis grófot az öreg vadászó térdein találta, látta mint játszik annak pipájával, mint szalad a csirkék után s mint ugrándozik oly vigan és megelégedetten, hogy szóke fűrtjei csakugy lengtek a szélben.

D'Athis természetesen felette csodálkozott az elébe táruló képen, de vigabb oldalról fogta a dolgot s végre arra készült, hogy a két szókevényt ismét haza vigye. Am Irma egyáltalában nem akart ebbe egyezni. Elkergették őt eddigi otthonából — jól van, ő elment, de gyermekét magával vitte. Az egészen természetes volt. Nem használt semmiféle könyörgés, semmiféle rábeszélés, ő addig nem egyezett a visszatérésbe, míg a költő ünnepélyes ígéretet nem tett, hogy nem nőül meg. S még ekkor is volt néhány feltétele. Nagyon is soká megfélejtkeztek volt arról, hogy ő Róbert anyja. Az örökös elrejtőzés, eltűnés, amint d'Athis grófné a házba jött, nem volt többé inyére; az egész helyzet tőrhetlenné lett előtte. Maga a gyermek is már nagy volt ahhoz képest, hogy annak szemelattára mindenféle megaláztatásnak akarta volna magát kitenni. S így abban állapodtak meg, hogy az öreg grófné, ha fia kedvesével nem akar érintkezni s találkozni, kerülje ezentul a házat, de kárpótlásul minden nap fogják hozzá vezetni a kicsikét.

Az öreg nagymamára nézve most valódi szenvedések ideje kezdődött. Mindennap találkozott valami körülmény, mely Róbertet látogatásában akadályozta. Majd elesett; máskor hideg volt az idő; majd meg esett az eső. Később a szabadban kellett mozgást tennie, lovagolnia, testgyakorolnia kellett. Nem láthatta többé unokáját, a szegény aggnő. Kezdetben fiához akart menni panasza; ám a nők mesterek a csepetében, cseleik kifürkészhetetlenek, mint elrejtett öltések és tűk, mikkel a díszítést és csipkéket ruháikon megerősítik. Bármint erőlködött a költő, nem fedezhetett fel Irmában rosszakaratot s a szomorú nagymama azzal tölté most idejét, hogy napról-napra várta kedvence látogatását. Egyszer-mászor sikerült neki őt hosszú várakozás után az utcán megláthatni, ha valamelyik cseléd kíséretében sétált; ilyenkor gyorsan össze-visszacsókolta s elhalmozta hízeltételeivel; a nagyanyai gyengédség azonban nem érte és nem is érthette be az öröm ily pillanataival.

Ez időben megtalálta Sallé Irma, a gyermek ótalmazója és ápolója, az atya szívéhez az utat. Most ő lett a ház feje, fogadta a vendégeket, ünnepélyeket rendezett, egyszerűen: játszott a szerepet, melyet a háznak csak igazi urnője szokott játszani. Emelett nem felejté el, közben-közben a kis vicomte-ot — természetesen mindig az atya jelenlétében — megkérdezni: „Emlékszel-e még Sallé nagypapa csirkéire? Nem mennél még egyszer oda, hogy lássad őket?” És egy esetleges újabb távozást illető efféle

nem intézkedik — és szintén havonként utólag a pénztárba befizetni tartozik.

A járulékok a meghatározott bérösszeg vagy a fizetés minden forintja után két krajczárral állapítottak meg.

A fizetési összeg mérvére nézve pedig öt osztály állítottak fel:

I. Nők, tanoncok, gyakornokok és oly egyénekre nézve, a kik bért egyáltalán nem, vagy csak csekély bért élveznek, a bér havi 15 forinttal, illetőleg napi 50 krajczárral állapítottak meg. (Havi járuléka 30 kr.)

II. Havi 15 frton felüli, 30 frtig terjedő fizetéssel bíró alkalmazottaknál 24 frt után számítandó a járuléka. (Havonta 48 kr.)

III. Havi 30 frton felüli, 45 frtig terjedő fizetéssel bíró alkalmazottaknál 36 frt után számítandó a járuléka. (Havonta 72 kr.)

IV. Havi 45 frton felüli 60 frtig terjedő fizetéssel bíró alkalmazottaknál 48 frt után számítandó a járuléka. (Havonta 96 kr.)

V. Havi 60 frton felüli fizetéssel bíró alkalmazottaknál 60 frt után számítandó a járuléka. (Havonta 1 frt 20 kr.)

A kik pénzbeli fizetés helyett egészben vagy részben élelmezéssel látatnak el, azoknál az élelmezés egyenértéke, mely havi 15 frttal állapították meg, számbaveendő.

Lakbér vagy a természetbeni lakás egyenértéke, pótlékok stb., a járulékok alapjául veendő fizetése megállapításánál számításba nem vétetnek.

Önként belépőknek, a kiknek fizetésük 1200 frtnál magasabb, vagy a kik önálló kereskedők, az V-ik osztályban megállapított 60 frtnyi összeg után számítandók a sajátjukból fizetendő 2%-nyi havi járulékok.

A biztosításra kötelezett, valamint önként beléptek azon családtagjai után, kik keresettel nem bírnak a pénztárba belépni óhajtanak, a járulékok a II-ik osztály után, illetőleg havi 24 frt alapján 2%-al számítottak.

Ha a fent elősorolt járulékok a kiadások fedezésére és a tartalékalap gyűjtésére elégtelenek, az igazgatóság a járulékok emelése iránt a közgyűlésnek javaslatot tenni köteles.

(Vége következik.)

HIREK.

Nagybecskerek pénzügyeiről. N. Becskerek annak idején, az italmérségi jog megváltásakor, tudvalevőleg 624000 forint névértékű, 4 $\frac{1}{2}$ %-al kamatozó kártalanítási államkötvények tulajdonába jutott, melyek részben, 500000 frt összegben regale-utalványok alakjában, részben pedig 124000 frt vinkulált kötelezvényben lettek városunknak kiszolgáltatva. Ezen kötvények eladását városunk közönsége már régebben elhatározta olyképen, hogy azok a pénzügyminiszternek az általa felajánlott 92 forintnyi árfolyamon átengedtesse. Miután a kártalanítási összeg a Pesti hazai első takarékpénztár regale-kölcsönkövetelésének biztosítására mintegy 500000 forint erejéig lekötve volt, városunk ugy ezen zálogjognak feloldása, valamint a 124000 forintnak devinkulálása végett megtette a szükséges lépéseket. Időközben a regale-kötvények ára folytonosan emelkedett ugyanarra, hogy ma, midőn ezek eladásra kerülhetnek, 99 frtot meghaladó árfolyamot lehet rajtuk tudnunk. Az említett 124000 frtról szóló kötvény devinkulálása a mai napig sem engedélyeztetvén, polgármesterünk, kit a közgyűlés az eladással megbízott, a szabad rendelkezésünkre levő félmillió névértékű címletek tekintetében sem véli a városunkra néző felette kedvező időpontot elhalasztandónak s a pénzügyi bizottság javaslata folytán elhatározta ezeknek haladék nélkül való eladását a végből, hogy a Pesti hazai első takarékpénztár kölcsönkövetelése jövő év január 1-ére felmondható és a befolyandó pénzzel törlesztendő legyen. Az önkénytelen halasztás, tekintve, hogy a már korábban elfogadott 92 frtnyi árfolyammal szemben jelenleg 99 frt érhető el a kötvényekért, városunknak 7% árfolyamkülönbséget számítva 35000 frt illetve 43500 frt hasznot eredményezett, mely örvendetes tényről polgártársaink bizonyára megelégedéssel veendnek tudomást.

Kereskedők értekezlete. Az önálló kereskedők és a kereskedelmi alkalmazottak ezennel meghívtnak egy május hó 8-án, vasárnap, délután 3 órakor, a „Korona-szálloda” nagy termében megtartandó értekezletre, melyben az alapítandó új betegsegélyező-pénztár kidolgozott alapszabályai tárgyalandók. Tisztelettel a „Nagybecskereki kereskedő-íffjak egylete”-nek vezetősége.

Katonai tiszteletadás a sajtónak. Nagyváradai laptársunk, a „Nagyvárad”,

czélzásokkal mindjobban megerősíté állását a házban s csakhamar abbéli reményének adott gyengéd kifejezést, hogy a gróf nejévé akar lenni.

Öt év telt még el, mielőtt grófnévá lett, — de végre mégis azzá lett! Keresztülvitte! Egy napon habozva jött a költő anyjához, hogy értésére adja, hogy szilárd elhatározása kedvesét nőül venni s minden várakozása ellenére barátságosan fogadta e hirt a grófné, aki ezt kényes helyzetéből való menekvésnek tartotta, e házasságban látván egyedüli lehetőségét annak, hogy ismét visszatérhet fia házába s érintkezhetik kis Róbertjével. És tényleg senki sem volt boldogabb a fiatal pár mézeshegyen, mint — a nagymama. Miután d'Athis keresztül vitte volt az államesnyit, egy időre távozni akart Párisból — ahol kisé kényesnek érezte magát. Miután a gyermek, mely anyjától távozni nem akart, volt ugyszólván ura a háznak, elhatározták, hogy a vidékre távoznak s pedig oda, a hol Irma otthonosnak érezte magát. Így mindnyájan Sallé papa csirkéinek közelében telepedtek le. Ez aztán különös otthon volt, oly háztartás, melynél különösb alig képzelhető. A jó nagymama d'Athis és Sallé nagypapa esténként, ha kis unokájok nyugalomra tért volt, találkoztak. Az öreg orvvadász szájában tartva régi, feketére égett pipája szopokáját és a palota agg felolvasónője, a ki még mindig hajporozta haját s oly előkelő megjelenésre tudott még szert tenni, együtt nézték a csinos gyermeket, mely ágyában hol erre, hol

arra az oldalra fordult; csodálták s kölcsönösen találtak benne új jó tulajdonságokat. Az egyik a legujabb, legcsinosabb s legdrágább ajándékokat hozta neki Párisból, a másik pástorsipót faragott neki bodzafából — és, isten a megmondhatója, a d'Athis család fiatal trónörököse nem egyszer jött zavarba, hogy melyik ajándékot részesítse előnyben.

Mindnyája között, a kik a gyermekágy köré tolokodtak és csoportosultak, egyet lenegy volt, a ki nem jól sőt szerencsétlennek érezte magát, s ez d'Athis Charles volt. Arisztokratikus szelleme, előkelő modora ugy szenvedtek az erdei életben mint az előkelő párisi nők a vidék éghajlata alatt szenvednek, mely nekik tultiszta, tulfűszeres. Nem dolgozott többé s miután ama borzasztó Párisból távozott, rövid időn belül ő róla is megfejtkeztek. Szerencsés-jére azonban ott volt a gyermek s ha ez mosolygott, akkor az atya nem gondolt többé költői sikereire, nem gondolt többé Sallé Irma multjára.

S tudni akarod-e szives olvasó, mi vége lett e különös szindarabnak? Csak el kellett volna olvasnod azt a fekete keretű tudósítást, melyet néhány napja kaptam s mely ez igazi párisi kaland végét jelentheti:

D'Athis gróf és neje fájdalomtelt szívvél adják tudtára Róbert fiuk halálát.

Szerencsétlenek! Mily szomorú látvány volt, midőn mind a négyen körülállották az üres kis ágyat. (Francziából.)

szép cikket hoz a zsurnalisztika napszámairól és ezeknek a társadalommal való viszonyáról és igen nagy igazságokat mond el ebben azon alkalomból, a midőn ott, az ő szerkesztőségükben megjelent teljes díszben a város háziezredének parancsnoka, a lovagias ezredes és megköszönte a sajtó szolgálatát és támogatását, a miben a lap a háziezred tisztikarának egy estélyét részesítette. Ezt a szép esetet laptársunk így írja le:

„Mikor a nagyváradai József ezred tisztikara a mult napokban végbement estélyéhez készült, szives készséggel igyekeztünk a közönség figyelmét, érdeklődését ráirányítani a jótékony célzatra. Megtettük, a mit tehettünk, mint minden hasonló mozgalmónál.

Azonban a mi a hasonló mozgalmaknak részünkről való támogatása után rendezen nem szokott bekövetkezni, az történt ez esetben. A katonaság elment a sajtóhoz és irányában a legdistingváltabb, legmegtisztelöbb formában fejezte ki elismerését. Konja Sándor ezredes, az ezred parancsnoka személyesen, teljes díszben kereste föl a szerkesztőségeket, hogy megköszönje a szolgálatot, a mit a sajtó a katonaságnak tett.

Regisztráljuk e figyelmet, mint annak jelét, hogy a katonaság körében a sajtó jelentőségét úgy fogják föl, a mint azt a modern eszmearamlatokban bennélő társadalmak, egyének, fölfogni szokták, mely fölfogás azonban éppen a mi polgári társadalmunk bizonyos köreiből egyáltalán nem otthonos. Feljegyezzük emlékünke a katonaság figyelmét, azok mellé a szavak mellé, a mikkor ezredünk derék parancsnoka arra hívott bennünket föl, hogy ápoljuk a jó viszonyt a polgárság és a katonaság között. Azt hisszük, könnyű földadat lesz ez akkor, mikor e jó viszonynak legfőbb, legioyálisabb öre egy olyan talpig modern ember s magasabb értelemben lovagias katona, mint a milyen Konja Sándor ezredes. A sajtó iránti elismerésnek és tiszteletadásnak ezt a kiváló példáját annál szivesebben regisztráljuk, mert a kitünő főtiszt, Konja ezredes, a volt szegedi háziezred, a 46-ik gyalogezred 4-ik zászlóaljának volt még a mult években kiváló népszerű parancsnoka.

A szerelmi idyll vége. Kin Illia bánlaki legény helyre gyerek lehet, mert Zbágán Eva leányzó, kinek szeméibe nagyon mélyen bele nézhetett, — az ő kedvéért hűtlen lett szülei házához, honnan minden bucsuszó nélkül Illia-Adámhoz szökött. Az idyllnek azonban hamar vége lett, mert a szülők kivánságára megjelent egy kardos Cherubin (bajuszos-szakállas csendőr képeben) Illia paradicsomában, honnan Évácskát minden ellenkezés dacára, az atyai házhoz prózai módon visszakiérte.

Nyári szinkör Debreczenben. Debreczenben a nyári szinkör építésre csak egy debreczeni építész nyújtott be tervet; az építészeti és szépitési bizottság azt szerkezeti hibák miatt mellőzte. Elhatározták, hogy érintkezésbe fognak lépni a bécsi Haybäck építészczéggel, mely szintén nyújtott be tervet. E miatt nagy a felháborodás, mert 30,000 forintot építkezéséről van szó.

Ki a legény a csárdában? Weber Hanzí Ó-Léczen kemény gyerek. Mult vasárnapon is kijelentette a korcsában a sentés előtt, hogy ő egy bolgártól sem fél; valahány csak van Ó-Léczen, mind megessi azon elevenen, nyersen. Vitézsége azonban az egyszer torkára forrt, mert Pejov Miklós és Mircsov Pálban felforrván a nemzeti önértet, Farkas Antal és Kremer Mihály társaikkal istentelenül meglapították, de annyira, hogy felgyógyulása is kétséges.

Nem értette a tréfát. Niszner Sebestyén Szécánfalvi lakos a saját földjét keveslette, Jung János szomszédját pedig sokalta ezen egyenetlenséget oly módon akarta paralizálni, hogy a szomszéd földjéből néhány barázdát elszántott. Csak hogy

Jung uram nem vette tréfára ezt a dolgot s miután a jó Sebastiant eljárásának helytelensége felől szóbelileg kapacitálni nem tudta, vaskosabb argumentumokhoz nyult s egy kapával úgy fejbe kollintotta szomszédját, hogy ez még most is nyög beléje. Ezért most meg már Johannak kell felelni a bíróság előtt, hol súlyos testi sértésért jelentették föl.

— **Az új kalap.** Berlinben a napokban esti 11 órakor egy fiatal leány ugrott a csatornába. Miethé hivatalnok saját élete veszélyeztetésével kimentette a jéghideg vízből. A leányt a Rudolph féle vendéglőbe vitték; a tulajdonos és neje gondosan ápolták az öngyilkosjelöltet, kinek atyja K. szabó csakhamar ott termelt és gyöngéden bánt a félig alélt leánynyal. Megjött a mama is, ki azzal kezdte az üdvözlést:

— Hol az új kalapod?

— Eluszott, suttogta a leány.

— No, akkor holnap a régi fehéret veheted föl, szolt a mama, ki úgy látszik nagyon kedves egy asszonyosság.

— **Ujdonságok az állatkertben.** Az állatkertbe a napokban érkezett meg a második állatszállítmány érdekes és értékes állatokkal. Ebben a szállítmányban vannak olyan állatok, melyek élve még Budapesten nem voltak láthatók, s általában csak igen ritka esetben jönnek elő fogságban. Ilyen például a braziliai hangyászó állat és a nem kevésbé érdekes oroszán-fóka egy óriás példánya. Az állatkert jelenleg nemcsak nagy emlősök, de a legritkább fajú és érdekes madarakkal is gazdagon el van látva. A két utolsó állatszállítmány vételára 8400 forint volt. Lapunk azon t. olvasóinak, a kik a fővárosba rándulnak, ajánljuk ezen igen érdekes állatgyűjtemény megtekintését az állatkertben.

Irodalom és művészet.

* A hazai ipartestületek központi szakközlönye, a Ráth Károly által szerkesztett „Iparügyek” című folyóirat áprilisi havi száma megjelent a következő szerzői tartalommal: **Oszták-magyar bank.** — Miniszteri jelentés az iparoktatás állapotáról. (Az iparos tanulók tanfolyamai. Ipari tanműhelyek. A háziipar iskolai oktatása. Budapesti állami közép-ipariskola. Kir. iparművészeti iskola.) — Körlevél az ipartestületekhez a segélypénztárak alakítása tárgyában. — Kerületi segélypénztárak. — Véleményadások. (274. Ismét a kiegészítő munkálatok tekintettel a 48. §-ra. Kereskedők iparüzési joga. Háziiparosok szabadon gyűjthetnek megrendeleseket. 275. A kamarai kerületenkénti szakiskolák felállítása. 276. Orsz. vásáron való naptárarustás. 277. Rőfös kereskedő árusíthat-e lábbelit? 278. Iparát nem folytató testületi tag bir-e szavazati joggal? 279. Építési engedélyhez nem kötött munkálatokra való jogosítvány. 280. Mennyiben van vizsgálható ereje az építési ipar ideiglenes szabályozására vonatkozó 42,493/891. sz. miniszteri rendeletnek? 281. Találmányi szabadság iránti folyamodás. 282. Ipari kihágási ügyekben való felfolyamodás bélyegmentessége. 283. Saját iparát folytató iparos lehet-e egyidejűleg üzletvezető? Tanoncziskolai bizonyítványokért díj nem szedhető. 284. Az italmérési jog bérlőinek jogköre, szemben a magánfogyasztókkal.) — A háziipar Tirolban. — Ipartestületi jelentések. (Miskolcz, Hód-M. Vásárhely, Vác, Szabadka, Mohács, Tab, K-K-Félegyháza, Balassagyarmat, Kapuvár, Székely-Udvarhely.) — Iparügyi Krónika. (Orsz. iparoktatási tanács. M. ipar- és kereskedelmi bank. Nem megyünk Chicagóba. Iparosok keleti kirándulása. Magyar anarchista poéta stb.) — Szab. újabb magyar találmányok. (944—1003.) — Szabadságbejelentések márczius hóban. — Magyar kir. államvasutak. — A mellékleten: Bobula János képviselőházi beszéde. — Beszerzési források ipari célokra.

Táviratok.

Ujabb monstre-támadás a kormány ellen.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházi ülésén, az indemnity meghosszabbításáról szóló javaslatot kezdték tárgyalni, és ez alkalommal az ellenzék valóságos monstre-támadást intézett a kormány ellen, mozgásba hozva az összes szokásos — frázisokat.

Először Helfy Ignác szólalt föl, hosszasan és ellenzéki szempontból érdekesen beszélve. Nevezetesebb „schlagerei” közt mondá: A nemzet szívében soha sem ver gyökeret az a kormány, mely pályáját Kossuth kitagadásával kezdte, és két év alatt eljutott a nemzeti szín meggyalázásához. A clotir ellen az ellenzék obstrukcióval fog működni.

Utána Apponyi Albert gróf állott föl és mindjárt beszéde elején röviden kijelentette, hogy a kormány 19 hónap óta semmit sem tett, végzett. Az ellenzék nem huzza szándékosan a vitákat (?) Sajnálkozik a lábrakapott szellemem, mely a nemzeti aspirációkat kicsinyli és sovénizmusnak mondja. Szakítsák félbe a költségvetést s tárgyalják a tisztviselők fizetését. Vakmerő állításnak tartja, hogy a csendőrség tekintélye a nemzeti szín használata által csökkenne. (Ezt különben senki sem mondta. A szerk.) Az ellenzék nemzeti irányt követ, míg a kormány a reakciót szolgálja. Az ellenzék tapsa között jelenti ki végül Apponyi, hogy ő és pártja közelebb állanak a szélsőbalhoz, mint a kormányhoz, bár a kiegyezés hívei...

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök nagy higgadtsággal, de erős kritikával válaszolt a nagy hangú szavakra és Helfy fenyegetőzéseire megjegyzé, hogy a házszabályokra vonatkozólag úgy fog eljárni a kormány, amint a háznak működése szükségessé teszi. Tavaly obstrukciót csinált az ellenzék de tagadta. Az idén fenyegetőznek. A kormány minden körülmények közt tudni fogja kötelességet, hogy a többség akarata érvényre jusson, és hogy a tanácskozás minden eshetőséggel szemben biztosítva legyen. A nemzeti szín állítólagos meggyalázására tett megjegyzés, rosszakaratu elferdítés, a mely ellen tiltakozik. A kormány a munka, az ellenzék a szó..... a nemzet itélhet könnyen. (Zajos helyeslés és taps a jobb oldalon.)

Arany László lemondása.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Arany László a szalontai kerület orsz. képviselője, levelet intézett a képviselőház elnökéhez, melyben kijelenti, hogy lemond képviselői állásáról. (Arany László mandátumát tudvalevőleg kérvénnyel támadták meg és az igazoló bizottság kiküldetésében Terényi Lajos éppen most végzi a helyszínen a vizsgálatot. A szerk.)

A hortobágyi kiállítás.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Debreczenből Simonffy polgármester vezetése alatt közelebb tekintélyes küldöttség indul Bethlen miniszterhez, hogy a hortobágyi kiállítás védnökségére fölkérjék. Szapáry Gyula gr. miniszterelnök is oda nyilatkozott, hogy szeretné látni ezt a kiállítást. A debreczeniek egyébként még Barossra is számítanak.

Elfogott szocialista postahivatalnok.

Temesvár, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Itt ma elfogták Klasz Rezső szocialista napidijast, ki a postahivatalnál volt alkalmazva és nemrég a budapesti munkás hirlapnak azt sürgönyözte, hogy most bevárja, hogy a legújabb pályázattal mi történik és ha nem nyeri el, előbb egy magas hivatalnokot, azután önmagát lövi agyon.

Közgazdaság.

A budapesti gabnatözséről.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Buzát ma sürgősebben kinaltak. A vételkedv tartózkodó maradt. Forgalom 12000 mm. A malmok további áresés reményében a vételtől tartózkodtak. Buza 5 krral olcsóbban jegyez.

Határidő-üzlet:

Buza tavaszra 8.78—82.

Buza ősze 8.25—27.

Buza máj.—jun. 8.71—73.

Tengeri máj.—jun. 4.91—93.

Zab tavaszra 5.58—60.

Zab ősze 5.54—57.

Időjárás: Derült idő.

Vegyes közlemények.

— **Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi esarnok.** 1892. április 27. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgrammon felüli sulyban) 45 $\frac{1}{2}$ —46 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) 45—45 $\frac{1}{2}$ kr. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) ———47 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 46 $\frac{1}{2}$ —47 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 47—48 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 230 klgron felüli sulyban) 45 $\frac{1}{2}$ —46 kr. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 46—47 krig. Könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyb.) 47—48 krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban) 46—46 $\frac{1}{2}$ krig. Közép (pknt 220—260 klgr. sulyban) 46—46 $\frac{1}{2}$ krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 45 $\frac{1}{2}$ —46 $\frac{1}{2}$ krig. Sertéslétszám 1892. április hó 25-én volt készlet 145479 drb. 1892. apr. hó 26-án felhajtattott 6144 drb. — 1892. április 26-án elszállítottott 1738 drb. — 1892. apr. hó 27-én maradt készletben 149885 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: Az üzlet kellemesebb.

REGÉNY-CSARNOK.

I r é n.

Regény.

— A „Torontál” számára írta: —
Scossa Dezső.

(9-ik folytatás.)

A báró szintén kezét nyújtá. Ugy tettek, mintha összeesküdének. Véd- és dacszövegség volt, a mit kötöttek s teljesen egyetértettek abban, hogy a remélhető eredmény megérdemli a fáradságot.

Regécziné már arról a fényről ábrándozott, a mi az Oszlányi-báró családot újból övezni fogja, ha abba a Sziklai Tamás nagy vagyona beleolvad, a melyről jól tudták, hogy egyedül özvegye örökölte. Az ezredes azonban nem volt barátja az ábrándoknak s csakhamar távozott.

Regécziné alig várta, hogy leányai vizsdatérjenek a látogatásból, a hova távoztak s azonnal közölte velük a rendezendő fényes estély tervét.

Chloe és Dorinda, kik mindig készen voltak, ha mulatságról volt szó, örömmel ugrándoztak, tapsoltak és anyjuk nyakába borultak.

Csak Regéczi papa csinált savanyu arczot. A sok éjszakázás, a mi megszokott nyugalmából teljesen kisodorta, már idegessé tette s amint neje megértette vele, hogy meghívókat kell nyomtatnia, kedvetlenül ment szobájába s bosszusan mondá:

— Hagyjatok nekem békét!

Számadásaival, a melyeken már napok óta dolgozott, az asszonyok ez újabb szélsége sehogy sem egyezett.

IV.

Régóta panaszozik azt, hogy az ifjuság nem lelkesül. A panasz jogos. Apáink, a kik hevesebb küzdelmekben vettek részt, mozgalmassabb korban éltek, sokkal inkább tudtak lelkesülni és tenni, mint származékaik, kiknek kitartása csak pillanatokig tart s aztán semmivé lesz, eltűnik, mint a miről e lelkesedést találóan elnevezték: a szalmaláng! De Isten menten attól, mintha a vád valamennyiüket terhelné, a kik az önálló gondolkodás és cselekvés niveaujára emelkedtek. Nem is beszélünk a genusról, csupán egy specziusról.

Azok, a kik télen a fővárosba sereglenek, hogy dolgaikat végezzék vagy mulassanak, közös jellemvonással bírnak. Unottan vánszorognak az utcán, divatosnak tartják, ha minél kiéltebbeknek látszanak, és büszkén vallják magukat egy szerencsétlen betegség áldozatainak, melynek „blazirtság” a neve.

E divatkör betegeit sem a nő, sem egyéb nem lelkesíti többé, hiúságok hiúságának néznek mindent bölcs Salamonnal s az öröm derültsége helyett gúny ül ajkaikon azon jámborok fölött, a kik még valamit szépségnek találnak.

A blazirtság cinizmussal egyesülve mint mérgező kelés a megromlott szervezetben oly időben tenyészik, melynek társas viszonyai a legmélyebben megvannak romolva. A zárkózottság vagy visszavonulás, a mely az ifjuságot minden nemestől elvonja és egy más irányba tereli, a mindenható Zeusz rendszerét csúfítja teszi, a ki tudvalevőleg azért alkotta a két különböző emberi nemet, hogy egyik fél a másikat keresse s azzal egy egészet alkosson. Ez a keresés a kor szokása szerint csupán a genus minimum részéről történik s a „gyöngye nem” kénytelen vadászni a teremtés urát.

Az a társaság, melynek az ifju Oszlányi báró is tagja volt, éppen ilyen „arany ifjak”-ból állott. Az őszi szél első leheére bámulatos pontossággal jelentek meg az aszfalton, elfoglalták uralmukat a balkonon, a jégen és a sportnak minden nemében, összejöveleket rendeztek vagy a zöld asztal mellett töltötték estéiket s női társaságban csak akkor voltak láthatók, ha fényes estélyekre voltak hiva s reményük lehetett másnap a hírlapokban a notabili-

tások között olvashatni neveiket. Valóban az a vélemény, a mivel a nők iránt viselkedtek, legkevésbé sem volt illedelmes és igazságos; s ha egyik-másik közülök megfedkezett magáról és megnősült, fekete fátyollal huzatták be a terem falait, a hol bucsulakomát ültek, a hol a tar fejek ifju tüzzel égtek, a hajlott tagok ismét kiegyenesedtek s a kajla lábak rakoncátlanul dobogtak. Nem volt ez a társaság valami alapszabályokhoz kötött zárt gyülekezet, tagja volt mindenki, a ki éppen odavetődött és ismerősökhöz tartozott; helyiségük ott volt a hol összejöttek, és mégis oly bámulatos egyetértéssel tettek mindent s ütétek öntudatlanul a veszélyes játékot, mintha összebeszéltek volna.

E minden ambíció nélküli rideg élet természetesen sokakat a halálba vitt, mások még jókor megmenekültek, de a legtöbben, mikor már tönkrementek, beleharaptak a savanyu almába és megnősültek, hogy fényes keretben folytathassák örömtelen életüket.

Oszlányi Kornél mintegy öt év óta volt e társaságnak tagja. És ez az idő éppen elég volt arra, hogy öt lelkileg és anyagi lag tönkretegye. Azelőtt vidéken élt egy kisebb birtokon, a mely az Oszlányiak hajdani nagyságának romja volt csupán s a melyet anyja reá hagyott, mint az egyedülit, a mit atyja pazarlásától sikerült megmenenie. Oszlányi ezredes olyan életet élt, a mely nagyobb vagyont is fölemésztett volna; szerencsére a hadseregben viselt rangja megmentette a végpusztulástól.

Fia ideális törekvésekkel, akarattal és bátorsággal lépett a világba, s atyja és nagynénje titkon azt a reményt táplálták, hogy ő az Oszlányi nemzetséget régi dicsőségébe fogja visszaállítani, az ősi vagyont visszaserzti. Egy darabig ez a remény valószínűséggel is kecsegtetett; Kornél visszavonultan élt s szorgalmasan gazdálkodott; de egyszerre mintha kieserltek volna, a fővárosban termelt s megkezdte azt az életmódot, a mit öt év óta folytatott.

Mi okozhatta hirtelen változását? Csalódás vagy reménytelen szerelem, a mely szívét összetépte? Avagy talán kedvese halála, a mely összeütközésbe hozta a végzetel és istentagadóvá tette? . . . . .

A fiatal báró szótlan és buskomorrá lett; ez az öt év kioltá szemeinek tüzeit és megtörte deli alakját. A halvány arcon a szenvedés nyomai voltak s látszott rajta, hogy lelke folyton háborog. Az a mohóság, a melylyel az élvezetek után kapott, azt sejtették, hogy feledést, irt keres sebére, a melyet senkinek sem árult el. Látszott rajta, hogy unja azt az életet, a melynél jobbat folytatni nem volt ereje; föl-föllobbant benne a jobb után való törekvés, de azt csakhamar eloltá a reakció, a mely jobb énjét megölte.

Atyja rémülten látta fia állapotát s a maga sorsáról vont példa után mindenkéltől foglalkozásra akarta őt bírni. A hadseregnél volt ugyan rangja, tartalékos hadnagy, de minden biztatás daczára sem akart tényleges szolgálatba lépni. Gyűlölettel viseltetett a katonai szolgálat iránt, a mely nem hagy az egyénnek akaratot, megfosztja szabadságától. Az atyai intelem későn jött, már akkor az ifju báró birtoka idegen kezekre került, ő maga pedig hanyatthomlok rohamt a bukás lejtőjén alá, adósságait örületesen halmozva, mint a ki önmagával és a világgal egy pisztolylövéssel akar leszámolni.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1891 okt. 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasútvonalon.

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskek.		3011	3001
		v. v. sz. v.	I. II. III. o.
Budapest ind.		7.00	7.4
Temesvár		9.30	11.30
Nagy-Kikinda		9.50	3.3
Karlova		3.30	4.1
Beodra		4.34	4.23
Török-Becse—Aracs		4.53	5.02
Kumán		6.03	5.22
Melencze		6.33	5.42
Ellemér		7.07	6.01
Nagy-Becskek		7.35	6.18
	érk.	7.59	6.18
Nagy-Becskek—Nagy-Kikinda.		3002	3012
		sz. v. v. v.	I. II. III. o.
Nagy-Becskek	ind.	6.30	7.10
Ellemér		6.48	7.35
Melencze		7.11	8.08
Kumán		7.27	8.30
Török-Becse—Aracs		7.52	9.14
Beodra		8.27	10.00
Karlova		8.39	10.21
Nagy-Kikinda	érk.	9.23	11.12
Temesvár		—	4.40
Budapest		2.05	7.20
		8.40	—

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain.

Nagy-Becskek—Versecz.		3101	3111
		sz. v. v. v.	I. II. III. o.
Nagy-Becskek	ind.	8.15	—
Nagy-Becskek-Bégapart		8.22	3.10
Lázárföld		8.50	3.48
*Pusztá-Kenderes 8. sz. őrház		—	—
*Lajosmajor		—	—
Szárcsa		9.16	4.15
Szécsány	érk.	9.29	4.30
Párdány l. alul.			
Szécsány	ind.	9.39	4.74
Bóka		9.52	5.02
Kanak—Ó-Lécz		10.09	5.22
*Barárháza 6a. sz. őrház		10.17	5.34
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy		10.26	5.46
Györgyháza		10.36	5.58
Zichyfalva		10.48	6.15
Nagy-Margita		11.03	6.31
*Loudon-Tanya		11.10	6.40
Bethlen-Tanya		11.29	7.02
*Temes-Paulis		11.37	7.12
Versecz-Rét		11.44	7.20
Versecz	érk.	11.48	7.24

Versecz—Nagy-Becskek.		3112	3102
		sz. v. v. v.	I. II. III. o.
Versecz	ind.	5.12	2.35
Versecz-Rét		5.17	2.42
*Temes-Paulis		5.24	2.49
Bethlen-Tanya		5.34	2.57
*Loudon-Tanya		5.55	3.15
Nagy-Margita		6.04	3.25
Zichyfalva		6.16	3.35
Györgyháza		6.31	3.47
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy		6.50	4.02
*Barárháza 6a. sz. őrház		7.01	4.10
Kanak—Ó-Lécz		7.13	4.19
Bóka		7.29	4.35
Szécsány	érk.	7.46	4.46
Párdány l. alul.			
Szécsány	ind.	8.01	4.56
Szárcsa		8.18	5.10
*Lajosmajor		—	—
*Pusztá-Kenderes 8. sz. őrház		—	—
Lázárföld		8.51	5.37
Nagy-Becskek-Bégapart		9.22	6.04
Nagy-Becskek	érk.	—	6.08

Szécsány—Párdány.		3211	3213
		v. v. v. v.	I. II. III. o.
Szécsány	ind.	5.10	9.44
Módos		5.67	10.14
*Fény		5.49	10.23
Párdány	érk.	6.01	10.35

Párdány—Szécsány.		3212	3214
		v. v. v. v.	I. II. III. o.
Párdány	ind.	6.49	3.49
*Fény		7.02	4.02
Módos		7.17	4.17
Szécsány	érk.	7.40	4.40

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.52) vannak megjelölve.
A *gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

Nyiltér. *)

Butorszállítás és költözködés.

*) Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

H i r d e t é s e k.

6285. szám ki. 1892.

(175-2.2)

Árlejtési hirdetés.

Nagybecskerek r. tan. város képviselő-testületének f. évi 38. sz. kgy. határozatával több városi utca kövezetének részint koczka, részint terméskő-burkolattal való helyreállítása határozatván el, ezen munkák fogantatásának biztosítása czéljából ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás iratik ki.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a tárgyalás alapját képező munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, a felajánlott vállalati ár után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel, illetve annak letéteményezését igazoló városi pénztári hivatali elismervénnyel ellátott zárt ajánlataikat **f. évi május 8. napja** délelőtti 12 óráig a vár. polgármesteri hivatalhoz annival is inkább beadják vagy beküldjék, mivel a későbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt Nagybecskereken, 1892. évi ápril hó 23-án.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet, előmérték és feltételek a polgármesteri hivatalban a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Vállalkozók tájékozása czéljából megjegyeztetik, hogy:

- 150.000 drb koczkakő,
- 7600 km. terméskő,
- 1200 km. folyamkavics,
- 7000 km. homokanyag fog szükségeltetni; végre, hogy az ajánlatok vagy egyoldaluan a szükséges anyag szállítására, vagy pedig azzal egyidejűleg a kövezési munkálatokra is tehetők.

Vállalkozók ajánlataikban kötelesek határozottan kijelenteni, hogy az általános és részletes feltételek előttük ismeretesek s hogy azoknak magukat alávetik.

Krsztios János, polgármester.

1918. szám 1892.

(178—3.3)

Hirdetmény.

A nm. kereskedelemügyi m. kir. ministerium folyó évi ápril hó 12-én 23570.-II. sz. a. kelt magas rendeletével a felső-torontáli ármentesítő társulat által töltésbelebezés czéljából Gyála község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvén, a tárgyalás f. évi május hó 17-én délelőtt 9 órakor Gyála községében (községházánál) fog megtartatni.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Gyála községházánál 15 napi közszemlére kitétettek.

Nagybecskerek, 1892. ápril 21.

Torontálmegyei közigazgatási bizottság:
Rónay, főispán.

Hirdetmény.

Torontálmegye alibunári járásába kebelezett Petrovoszello község mint erkölcsi testület tulajdonát képező s 1400 hold kaszáló, valamint 1075 hold legelőből álló földbirtokának újbóli felméréseivel és egy résznek felosztásával járó **mérnöki munka** biztosítása tekintetéből 1892. évi május hó 9-ik napjának délelőtti 10 órakor Petrovoszello községházánál zárt írásbeli versenytárgyalás fog megtartatni.

Melyhez árlejtezni kívánó szakemberek oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a szabályszerűen kiállított zárt ajánlatokhoz a 10%-nyi bánatpénz is csatolandó.

A közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt a községjegyzői hivatalban betekintethetők.

Kelt Petrovoszellon, 1892. évi április 20-án.

Knoll, jegyző. (179—3.3) **Zsivan,** bíró.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.